

การตกตะกอน

การตกตะกอนเป็นกระบวนการที่ทำให้น้ำใสขึ้น ส่วนใหญ่จะใช้สารส้ม โดยการกวนสารส้มในตุ่มหรือโอ่งน้ำให้แรงๆ และเร็วๆ เพื่อให้สารส้มกระจาย แล้วทิ้งไว้ให้น้ำตกตะกอนนอนกัน นำน้ำส่วนที่ใสไปดื่มหรือเติมคลอรีนฆ่าเชื้อโรคอีกต่อหนึ่ง

การฆ่าเชื้อโรคโดยแสงแดด

การใช้ความร้อนจากแสงแดดฆ่าเชื้อโรค โดยนำน้ำที่จะปรับปรุงใสขวดแก้วใสตากแดดไม่ต่ำกว่า 7 ชั่วโมง ช่วงเวลาที่เหมาะสม คือช่วงเวลา 9:00 น – 15:00 น.

การดูแลภาชนะเก็บน้ำ

การดูแลภาชนะเก็บน้ำในครัวเรือนให้สะอาดปลอดภัยเป็นสิ่งจำเป็น โดยเฉพาะภาชนะกักเก็บน้ำขนาดเล็ก ได้แก่ **เหยือก** **कुलเลอร์** และ **ขวดน้ำ** ควรล้างทำความสะอาดทุกวัน

ส่วนภาชนะกักเก็บน้ำขนาดใหญ่ ได้แก่ **ถังน้ำ** **แท็งก์น้ำ** และ **โอ่งน้ำ** ควรทำความสะอาดอย่างน้อยทุก 6 เดือน

โดยขัดล้างคราบตะกอนภายใน แล้วฉีดน้ำล้างคราบสกปรก ทิ้งไว้ให้แห้งหรือจะฆ่าเชื้อโรคด้วยการใช้คลอรีน 60% ในอัตราส่วน 1 ช้อนชาต่อน้ำ 20 ลิตร ใส่ให้เต็มภาชนะเก็บน้ำแล้วกวนน้ำกับคลอรีนแช่นานประมาณ 2 นาที แล้วจึงปล่อยน้ำทิ้ง จากนั้นจึงจะเก็บน้ำที่สะอาดได้ตามปกติ

สำนักงานสุขาภิบาลอาหารและน้ำ

กรมอนามัย

www.anamai.moph.go.th

e-mail : water04wilaiwan@hotmail.com

การปรับปรุงคุณภาพน้ำดื่ม

และการดูแลภาชนะเก็บน้ำในครัวเรือน

ให้สะอาดปลอดภัย

สำนักงานสุขาภิบาลอาหารและน้ำ

กรมอนามัย

น้ำดื่มที่สะอาด ปลอดภัยจะต้องมี ลักษณะ 3 ประการ

- น้ำต้องปราศจากเชื้อโรค
- ไม่มีสารพิษปนเปื้อน
- หากมีแร่ธาตุหรือสารบางอย่างปนเปื้อนในน้ำจะต้องไม่เกินกว่าที่เกณฑ์มาตรฐานคุณภาพน้ำบริโภคกำหนด

การปรับปรุงคุณภาพน้ำดื่ม การต้ม

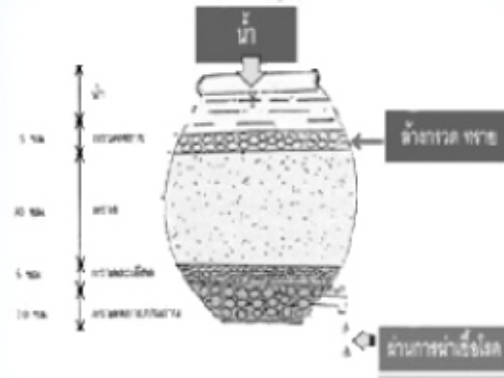
การต้มเป็นวิธีการปรับปรุงน้ำที่ง่ายที่สุด โดยต้มให้เดือดที่อุณหภูมิ 100 องศาเซลเซียสหรือเดือดจัดประมาณ 1 นาที การฆ่าเชื้อโรคและลดความกระด้างของน้ำได้ด้วย

การกรอง

การกรองเป็นการปรับปรุงคุณภาพน้ำโดยนำน้ำที่ต้องการจะปรับปรุงคุณภาพมาผ่านวัสดุที่ใช้เป็นตัวกรอง ทำหน้าที่กั้นสิ่งสกปรกที่ติดมากับน้ำให้ติดค้าง

การติดตั้งผลิตภัณฑ์เครื่องกรองสำเร็จรูปที่จำหน่ายในท้องตลาด ซึ่งมีระบบการกรองด้วยวัสดุกรองต่างๆ เช่น เรซิน คาร์บอน เมมเบรน เซรามิค ทราบเป็นต้น ดังนั้น การเลือกเครื่องกรองน้ำจะต้องพิจารณาถึงประสิทธิภาพการให้เหมาะสมกับปัญหาของคุณภาพน้ำ และการติดตั้งง่าย ใช้พื้นที่น้อย ดูแลรักษาง่าย

การจัดทำเครื่องกรองแบบง่ายๆ ที่เหมาะสมกับครัวเรือนในชนบท โดยการใช้โอ่งใส่วัสดุ กรวด ทราย ที่ทำเป็นชั้นๆ แล้วให้น้ำไหลผ่านไปสู่การฆ่าเชื้อโรค ด้วยคลอรีน

การเติมคลอรีน

การใช้คลอรีนในการฆ่าเชื้อโรคในน้ำ เป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพสูง ประหยัด ง่ายต่อการปฏิบัติ โดยการเติมคลอรีนจะต้องมีความเข้มข้นในอัตราส่วนที่ถูกต้อง และมีระยะเวลาเพียงพอที่จะให้คลอรีนทำลายเชื้อโรค สำหรับในครัวเรือนนิยมใช้คลอรีน 2 ประเภท

● คลอรีนผง

นำน้ำที่ต้องการปรับปรุงทำให้ใสโดยการแกว่งสารส้ม ทิ้งให้ตกตะกอน นำน้ำส่วนที่ใสมาฆ่าเชื้อโรคด้วยปูนคลอรีนชนิดความเข้มข้น 60% ด้วยอัตราส่วนครึ่งช้อนชา ต่อน้ำ 200 ลิตร โดยละลายผงปูนคลอรีนแล้วทิ้งให้ตกตะกอน นำส่วนที่ใสผสมกับน้ำที่ต้องการปรับปรุง คนให้เข้ากันดีทิ้งไว้ประมาณ 30 นาทีจึงนำไปใช้ได้

● คลอรีนน้ำ (หยดทิพย์ อ 32 กรมอนามัย)

เป็นการฆ่าเชื้อโรคในน้ำดื่มที่ผ่านการตกตะกอน การกรองและไม่มี ความขุ่น ด้วยการเติมหยดทิพย์ชนิดความเข้มข้น 2% หรือ 7% โดยการใช้หลอดดูดหยดทิพย์หยดในน้ำที่ต้องการฆ่าเชื้อโรคอัตราส่วน 1 หยด ต่อน้ำ 1 ลิตร ทิ้งไว้ 30 นาที จึงนำไปใช้ได้

ค่าคลอรีนอิสระคงเหลือในน้ำมีค่าระหว่าง
0.2 – 0.5 มิลลิกรัมต่อลิตร